

Position paper beschikbaarheid van patiëntgegevens t.b.v. commissiedebat Iza 4 december

Meer dan de helft van de medisch specialisten ziet de gebrekkige beschikbaarheid van patiëntgegevens als een dagelijks terugkerend probleem in het werk. Doordat elektronische patiëntendossiers (epd's) tussen zorginstellingen niet goed met elkaar communiceren, zijn niet alle gegevens bekend bij de actuele behandelaar. Daardoor zijn zorgprofessionals veel tijd kwijt aan onderling bellen en het handmatig overtypen van patiëntgegevens. Bovendien moeten onderzoeken, röntgenfoto's, CT-/MRI-scans of echobeelden vaak dubbel worden uitgevoerd omdat bestaande beelden niet beschikbaar zijn. Dit leidt tot dubbele diagnostiek met hogere zorgkosten en frustratie voor de patiënt en professionals.

De oorzaak van de gebrekkige beschikbaarheid van patiëntgegevens is dat verschillende epd-systemen en versies niet met elkaar kunnen communiceren. Volgens de Autoriteit Consument & Markt (ACM) staat het beperkte aantal leveranciers en de afhankelijkheid van zorgverleners een goed functionerende ict-markt in de weg.¹ Het ontbreekt aan een goede data-infrastructuur waarbij standaarden niet kunnen worden afgedwongen en er is onvoldoende sprake van eenheid van taal en techniek. Een stevige regierol van de minister is dan ook onmisbaar, met name in de implementatie.

Het is een positieve ontwikkeling dat het kabinet zich inzet voor het verminderen van de administratieve lasten door middel van innovaties zoals kunstmatige intelligentie. Het is echter cruciaal dat elke zorgprofessional en zorginstelling hierin kan meedoen. Om dit mogelijk te maken, moeten we de basis op orde hebben. Helaas is de databeschikbaarheid in de zorg nog steeds niet op orde door het ontbreken van een goede data-infrastructuur, terwijl dit een essentiële randvoorwaarde is.

Databeschikbaarheid moet op dusdanige gebruiksvriendelijke wijze worden gerealiseerd dat het voor patiënten en zorgprofessionals voelt alsof het één landelijk elektronisch patiëntendossier is waarbij eenmalig vastleggen voor meervoudig gebruik de norm is. Het is van belang dat we versneld toewerken naar een systeem waarbij patiënten en zorgverleners, altijd en zonder daar extra inspanning voor te hoeven verrichten op het juiste moment op de juiste plek over de juiste patiëntgegevens beschikken. Zorgprofessionals moeten kunnen rekenen op betrouwbare, gebruiksvriendelijke systemen voor landelijke databeschikbaarheid.

Deze systemen moeten het zorgproces ondersteunen, de administratielast verminderen en een naadloze communicatie tussen zorgverleners mogelijk maken zodat zorg effectief, doelmatig en veilig geleverd kan worden.

We vragen de minister versneld de regie te nemen over de ontwikkeling van gebruiksvriendelijke systemen die in de hele zorg hetzelfde werken en voor patiënten en zorgverleners voelen als één elektronisch patiëntendossier. Binnen dat systeem moeten patiëntgegevens in aanmerking komen voor hergebruik om onnodige en dubbele registraties te voorkomen (*eenmaal vastleggen, meermaals gebruiken*).

¹ <https://www.acm.nl/nl/publicaties/acm-leidraad-over-de-concurrentieregels-voor-zorg-ict-markten-goed-ontvangen>